

Zmiany w polu leksykalnym czasowników nazywających głosy ptaków

Przedmiot rozważań w planowanym wystąpieniu będzie stanowiło zagadnienie przemian, jakie na przestrzeni dziejów języka polskiego zaszły w polu czasowników nazywających głosy ptaków. W referacie zostanie poruszonych kilka interesujących zagadnień.

Po pierwsze, zostanie podjęta próba zrekonstruowania pola leksykalnego czasowników nazywających głosy ptaków na poszczególnych etapach rozwoju polszczyzny (z uwzględnieniem podziału na dobę: staropolską, średniopolską, nowopolską i współczesność).

Po drugie, zostaną prześledzone zmiany semantyczne, jakim uległy czasowniki wchodzące w obręb badanego pola. Okazuje się, że pewna grupa czasowników nie została utrwalona w systemie współczesnego języka polskiego (np. *krokorać*, *cierkać*). Ponadto liczną grupę stanowią czasowniki, które wprawdzie należą do system współczesnej polszczyzny, ale zmieniły strukturę znaczeniową (np. *śpiewać* ‘o kogucie: piąć’).

Po trzecie, zostanie podjęta próba przybliżenia etymologii badanych jednostek. Znaczna część czasowników nazywających głosy ptaków wywodzi się od form prasłowiańskich, które obecnie mają swoje kontynuanty nie tylko w języku polskim, ale również w innych językach słowiańskich (często w takim samym lub zbliżonym znaczeniu). Dane etymologiczne pomogą stwierdzić, które z badanych jednostek kontynuują znaczenie prasłowiańskie, a które znaczenia ‘o ptaku: wydawać głos’ nabrały dopiero w toku ewolucji.